

Zelfstandigen Bouw

Voor zzp'ers in bouw, hout en techniek

POSITION PAPER WET DBA

Het uitgangspunt van de wet DBA is prima: opdrachtgevers en zzp'ers zijn samen verantwoordelijk voor een juiste toepassing van de wet. De toepassing van modelovereenkomsten zou opdrachtgevers en opdrachtnemers de zekerheid vooraf geven dat ze niet in een werkgevers-werknemersrelatie tot elkaar staan. De enige zekerheid die we nu hebben is dat er blijkbaar 10 opdrachtgevers in heel Nederland zijn die opzettelijk de regels aan hun laars lappen. De rest van Nederland is in onzekerheid gedompeld.

Staatssecretaris Wiebes denkt met een aanpassing van de wettelijke definities 'gezag' en 'persoonlijke arbeid' het probleem op te lossen. Elke definitie leidt echter tot nieuwe grensgevallen. Elke definitie leidt tot discussie over de interpretatie daarvan. Met als gevolg dat de kern van de wet DBA: zekerheid vooraf nog steeds niet kan worden gegeven.

Nederland kent inmiddels ruim 1 miljoen zzp'ers. Deze 1 mln. moeten steeds aantonen dat ze geen werknemer zijn. Het wordt tijd dat we deze 1 mln. mensen erkennen in hun hoedanigheid die ze op de arbeidsmarkt hebben ingenomen. Mensen maken zelf de keuze hoe ze hun arbeidzame leven willen invullen. Laten we dat accepteren i.p.v. mensen te laten aantonen dat ze geen werknemer zijn.

De economische crisis heeft veel mensen ertoe gedwongen hun positie als werknemer op de arbeidsmarkt in te ruilen voor die van zzp'er. Dat is ongewenst. Ook is het ongewenst dat de wet DBA er nog steeds toe leidt dat veel zzp'ers gedwongen worden hun zelfstandig ondernemerschap op te geven. Een gelijkwaardig wettelijk speelveld dient ervoor te zorgen dat er niet langer oneigenlijke prikkels bestaan die ervoor zorgen dat iemand in een arbeidsmarktsituatie wordt gedrukt waarin hij niet wilt zitten.

Zelfstandigen Bouw bepleit dan ook een wettelijke erkenning van zzp'ers. Een erkenning die met zich mee brengt dat de keuze van mensen om zich als zelfstandig ondernemer op de arbeidsmarkt te begeven wordt gerespecteerd. Een erkenning die er toe moet leiden dat overheid en opdrachtgevers hun verantwoordelijkheid nemen om zzp'ers de reële mogelijkheid te geven hun arbeidsrisico's te kunnen afdekken.

Met ons voorstel - een gezamenlijk voorstel van Zelfstandigen Bouw, ZZP Nederland en MKB Belangen - doen wij een serieuze bijdrage aan de discussie. Een discussie die verder gaat dan de toekomst van de wet DBA. Naar onze mening dienen we een discussie te voeren over de erkenning van ruim 1 miljoen zzp'ers die de keuze hebben gemaakt als zzp'er zich te willen manifesteren op de arbeidsmarkt.

En de wet DBA? Die kan in het museum worden gezet.

Voorstel Rechtspositie Zelfstandige Ondernemers

Uitgangspunten

Onderscheid verschillende modaliteiten op de arbeidsmarkt:

werknemer, zelfstandige (1) en zelfstandige (2) met voor alle drie vormen een eenduidige wettelijke definitie.

Onderscheid op basis van:

- De mate van onafhankelijkheid
- De mate van bescherming (collectieve afdekking arbeidsrisico's)
- De daaraan gekoppelde fiscale positie

Vier vormen van arbeidsrisico's :

- Leegloop (geen werk/geen opdracht, geen inkomen)
- Inkomensderving Arbeidsongeschiktheid
- Financiering Loopbaanontwikkeling/Scholing/re-integratie
- Aanvulling oudedagsvoorziening

Eigen bewuste keuze voor positie op de arbeidsmarkt

Mensen moeten in de gelegenheid worden gesteld om zelf hun loopbaanontwikkeling vorm te geven op een wijze die past bij hun ambitie en talenten. Wie zich emanciperend wil ontwikkelen tot onafhankelijk en zelfstandig ondernemer, dient deze keuze te kunnen maken zonder dat telkens te moeten aantonen. Het past niet om mensen op basis van verouderde wetgeving in een positie te plaatsen, waarin ze zich niet thuis voelen.

Modaliteiten op de arbeidsmarkt

Werknemer :

De definitie van werknemer blijft ongewijzigd. Er is sprake van volledige werkgeversinstructiebevoegdheid. Daarmee wordt bedoeld dat de werkgever een veelomvattend gezag kan uitoefenen. De werknemer is daardoor afhankelijk van de werkgever en dient beschermd te zijn tegen arbeidsrisico's door middel van:

- Dienstbetrekking, Arbeidsovereenkomst
- Ontslagrecht, Arbeidsrecht, Arbeidstijdenwet, Arbowet

- WW, WIA, CAO (O&O-fondsen)

- Pensioen

Zelfstandige Ondernemer:

Zakelijke dienstverlening aan consumenten (B2C) en/of bedrijven en instellingen (B2B). Zelfstandigen zijn deelnemer aan het economisch verkeer, werken voor eigen rekening en risico middels een Overeenkomst van Opdracht of Aanneming van Werk. Er is onderscheid tussen Zelfstandige (1) en Zelfstandige (2). De ondernemer bepaalt zelf de keuze voor de een of de andere positie en laat dit registreren in het Handelsregister. De KvK is gehouden (aankomende) ondernemers adequaat te informeren aangaande de consequenties van die keuze. De keuze wordt tevens vermeld bij de aangifte IB en door de Belastingdienst geregistreerd.

Zelfstandige (1)

De definitie van zelfstandige (1) bevat persoonlijke arbeid als zelfstandige professional met instructierecht binnen het kader van de opdracht, rekening houdend met de werkwijze en de cultuur van de opdrachtgever.

De opdrachtgever is meestal een bedrijf of instelling, maar er kunnen ook opdrachten worden uitgevoerd voor consumenten. De Zelfstandige (1) is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en het resultaat van de dienstverlening en kiest daarbij een eigen werkwijze.

Er is collectieve afdekking AOV, bijvoorbeeld de basisregeling Arbeidsongeschiktheid of een Zelfstandigenfonds. Er is een verplicht gestelde opslag sociale zekerheid op de factuur (percentage) voor bedrijven en instellingen. Bij facturering aan consumenten is deze opslag niet verplicht. Er is een fiscale stimulans voor de afdekking van arbeidsrisico's.

Zelfstandige (2)

De definitie van Zelfstandige (2) bevat een overeengekomen bedrag voor opdracht/werk/prestatie als afgebakende eenheid, vrije vervanging en instructierecht binnen het kader van de opdracht.

De opdrachtgever/klant kan zowel consument als bedrijf of instelling zijn. In het geval van bedrijven/instellingen geldt de verplichte opslag voor sociale zekerheid als bij de Zelfstandige (1) Er gelden geen verplichtingen ten aanzien van afdekking van arbeidsrisico's. Er is een fiscale stimulans om de eigen sociale verzekeringen te regelen.

Geen dwang tot ondernemerschap, evenmin dwang tot werknemerschap

Laat de KvK gedegen voorlichting geven over de verschillende modaliteiten en de daaraan verbonden rechtspositie aan al diegenen die zich als zelfstandig ondernemer willen inschrijven in het Handelsregister, opdat een ieder een weloverwogen keuze kan maken. Op die manier kan gedwongen ondernemerschap en gedwongen werknemerschap worden bestreden.

Haal de oneigenlijke prikkels tot schijnconstructies weg bij bedrijven en instellingen, die als werkgever en als opdrachtgever kunnen fungeren, zodat er geen gelijk, maar wel een gelijkwaardig speelveld op de arbeidsmarkt bestaat.

Maak voor alle werkenden (dus alle drie de categorieën) gelijkwaardige (niet: gelijke) voorzieningen om arbeidsrisico's af te dekken op een wijze die passend is bij hun situatie.

Systematiek van Modelcontracten Overbodig

De VAR zal niet meer terugkomen. Op dit moment wordt het ondernemerschap belemmert door de uitvoering daarvan in de vorm van Modelcontracten. Dit instrument is blijkens de ervaringen van het afgelopen half jaar niet deugdelijk in de bestrijding van schijnconstructies en schadelijk voor de ontwikkeling van het ondernemerschap. Door toepassing van bovenstaand voorstel zijn Modelcontracten overbodig geworden, is de eenvoud terug en zorgt transparantie voor meer rechtszekerheid van zelfstandige ondernemers en opdrachtgevers.

